

Brussell, 30 ta' Marzu 2022
(OR. en)

7765/22

ENER 115
ENV 306
CONSUM 76
COMPET 199
IND 98
MI 242

NOTA TA' TRAŻMISSJONI

minn:	Is-Segretarju Ġenerali tal-Kummissjoni Ewropea, iffirmata mis-Sa Martine DEPREZ, Direttur
data meta waslet:	30 ta' Marzu 2022
lil:	Is-Sur Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Segretarju Ġenerali tal-Kunsill tal-Unjoni Ewropea
Nru dok. Cion:	C(2022) 2026 final
Suġġett:	KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI Pjan ta' Hidma dwar l-Ekodisinn u t-Tikkettar tal-Energija 2022-2024

Id-delegazzjonijiet għandhom isibu mehmuż id-dokument C(2022) 2026 final.

Mehmuż: C(2022) 2026 final

IL-KUMMISSJONI
EWROPEA

Brussell, 30.3.2022
C(2022) 2026 final

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Pjan ta' Hidma dwar l-Ekodisinn u t-Tikkettar tal-Energija 2022-2024

{SWD(2022) 101 final}

KOMUNIKAZZJONI TAL-KUMMISSJONI

Pjan ta' Hidma dwar l-Ekodisinn u t-Tikkettar tal-Energija 2022-2024

1. INTRODUZZJONI

It-tensjonijiet fis-suq tal-enerġija li sabet ruhha fihom l-UE f'dawn l-aħħar xhur huma tfakkira qawwija tar-riskji u tal-kostijiet li għandhom it-tendenza li jiġu b'dipendenza estensiva fuq il-fjuwils fossili importati, aggravati mill-attakk tar-Russja fuq l-Ukrajna. Il-prezzijiet tal-enerġija huma għal darba oħra fiċ-ċentru tal-attenzjoni politika, minhabba l-impatt reali hafna li għandhom fuq iċ-ċittadini u fuq in-negozji tal-Ewropa. Madankollu, din **ma hijiex l-ewwel kriżi enerġetika tal-Ewropa, u lanqas ma hija probabbli li tkun l-aħħar waħda sakemm ma nżidux ir-reżiljenza** billi nżidu l-investimenti fit-tranzizzjoni ekoloġika u, b'hekk, inpoġġu l-effiċjenza enerġetika l-ewwel¹. Il-kapaċitajiet attwali tal-enerġija dekarbonizzata huma 'l bogħod milli jistgħu jissodisfaw il-ħtiġijiet kollha tal-enerġija u l-konsum aktar baxx tal-enerġija jista' jagħmel kontribut immedjat f'dawn iċ-ċirkostanzi. Jekk wiehed ihares lejn il-futur, l-iffrankar tal-enerġija huwa parti intrinsika mill-iżvilupp ta' sistema tal-enerġija kostottimali u reżiljenti li kapaċi tipprovdni servizzi tal-enerġija affordabbli lil kulhadd u tindirizza l-faqar enerġetiku². L-effiċjenza enerġetika se tkun ukoll komponent ewlieni tal-pjan RePowerEU li l-mexxejja tal-UE inkarigaw lill-Kummissjoni biex tippreżenta sa Mejju.

Il-politiki tal-UE dwar l-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija huma parti ewlenija minn din l-aġenda. Dawn huma regoli tas-Suq Uniku li jagħmluha aktar faċli u anqas għalja għan-negozji, għaċ-ċittadini u għall-gvernijiet biex jikkontribwixxu għat-tranzizzjoni lejn enerġija nadifa u jwettqu l-effiċjenza enerġetika tal-UE u l-oġettivi aktar wiesgħa tal-“Patt Ekoloġiku Ewropew”, inkluża l-aġenda għal Ekonomija Ċirkolari. Huma johlqu opportunitajiet ta' negozju u jżidu r-reżiljenza billi jstabbilixxu regoli armonizzati għal “prodotti relatati mal-enerġija” dwar aspetti bħall-konsum tal-enerġija, il-konsum tal-ilma, il-livelli ta' emissjonijiet u l-effiċjenza tal-materjali, jstimulaw kemm id-domanda għal prodotti aktar sostenibbli kif ukoll il-provvista tagħhom filwaqt li **jnaqqsu b'mod sinifikanti n-nefqa tal-utenti tal-enerġija**: l-istimi jindikaw li **l-iffrankar fl-2021 qabez EUR 120 biljun u jista' jilhaq id-doppju fl-2022**³.

Fi hdan il-possibiltajiet tar-regoli eżistenti tal-UE dwar l-ekodisinn u f'sinerġija mal-enfasi fuq l-effiċjenza enerġetika, dan il-pjan ta' hidma jsaħħaħ **il-fokus fuq l-aspetti taċ-ċirkolarità tal-ekodisinn**, skont l-eżempju stabbilit fil-Pjan ta' Hidma⁹ preċedenti u f'konformità mal-Pjan ta'

¹ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni (UE) 2021/1749 tat-28 ta' Settembru 2021 dwar l-Effiċjenza Enerġetika tiġi l-Ewwel: minn prinċipji għall-prattika — Linji gwida u eżempji għall-implimentazzjoni tagħha fit-tehd tad-deċiżjonijiet fis-settur tal-enerġija u lil hinn minnu

² Ara wkoll COM(2021) 801 - Proposta għal RAKKOMANDEZZJONI TAL-KUNSILL dwar l-iżgurar ta' tranzizzjoni ġusta lejn in-newtralità klimatika

³ Ara d-Dokument ta' Hidma tal-Persunal.

Azzjoni dwar l-Ekonomija Ċirkolari 2020⁴. Bħala tali, diġà qabel ma jidhol fis-seħh ir-Regolament dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli u jissostitwixxi d-Direttiva dwar l-Ekodisinn attwali, jistgħu u se jiġu esplorati rekwiżiti godda speċifiċi għall-prodott dwar aspetti tal-effiċjenza tal-materjali. Dan għandu jirrizulta f'aktar ċirkolarità mtejba u tnaqqis ġenerali tal-impronti ambjentali u klimatiċi tal-prodotti relatati mal-enerġija, kif ukoll reziljenza aktar b'saħħha tal-UE.

Kemm id-**Direttiva dwar l-Ekodisinn**⁵ kif ukoll ir-**Regolament Qafas dwar it-Tikkettar tal-Enerġija**⁶ jistabbilixxu kriterji għall-adozzjoni ta' miżuri għal gruppi speċifiċi ta' prodotti. Huma jirrikjedu wkoll li l-prijoritajiet jiġu stabbiliti permezz ta' **Pjanijiet ta' Hidma kontinwi aġġornati b'mod regolari** li jqisu l-progress li jkun sar u jinkludu prijoritajiet indikattivi għal gruppi ta' prodotti godda relatati mal-enerġija li għandhom jiġu kkunsidrati.

Dan il-pjan jibni fuq il-hidma li saret mill-adozzjoni tal-ewwel Direttiva dwar l-Ekodisinn u l-Pjanijiet ta' Hidma preċedenti (li jkopru l-perjodi 2009-2011⁷, 2012-2014⁸ u 2016-2019⁹), iżda jkopri wkoll il-hidma meħtieġa skont ir-Regolament Qafas dwar it-Tikkettar tal-Enerġija, li jistabbilixxi skadenzi għar-riklassifikazzjoni tat-tikketti eżistenti, u jqis il-progress li sar bir-Registru Ewropew tal-Prodotti għat-Tikkettar tal-Enerġija (EPREL). Fl-aħħar nett, il-pjan ikopri wkoll hidma simili fuq **it-tikkettar tat-tajers** għalkemm huwa bbażat fuq bażi ġuridika speċifika¹⁰.

Ir-Regolament dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli adottat fl-istess hin ta' dan il-pjan ta' hidma se jissostitwixxi d-Direttiva dwar l-Ekodisinn b'Regolament applikabbli għal firxa aktar wiesgħa ta' prodotti u jagħmilha possibbli li jiġu estiżi aktar ir-rekwiżiti ta' sostenibbiltà għall-prodotti regolati. Sakemm jidhol fis-seħh dan ir-regolament il-ġdid, l-implimentazzjoni se tkompli fi hdan id-Direttiva attwali. **Dan id-dokument jiffoka fuq il-prodotti relatati mal-enerġija (“ErPs”)** u jistabbilixxi l-prijoritajiet u l-ippjanar għal dawn. Huwa jippreżenta l-hidma speċifika għall-prodott u orizzontali involuta fl-implimentazzjoni, il-konsolidazzjoni u l-iżvilupp ulterjuri ta' dan il-korp ewlieni ta' legiżlazzjoni tal-UE direttament applikabbli. Fil-futur, ladarba jiġi adottat ir-Regolament dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli (ESPR), il-hidma fuq l-ErPs se tiġi integrata fi Pjanijiet ta' Hidma aktar wiesgħa tal-ESPR u tibqa' fokus prominenti.

⁴ https://ec.europa.eu/environment/strategy/circular-economy-action-plan_it

⁵ Id-Direttiva 2009/125/KE

⁶ Ir-Regolament (UE) 2017/1369

⁷ COM(2008)0660 final

⁸ SWD(2012) 434 final

⁹ COM(2016) 773 final

¹⁰ Ir-Regolament (UE) 2020/740 dwar it-tikkettar tat-tajers fir-rigward tal-effiċjenza fl-użu tal-fjuwil u parametri oħra

Attwalment, madwar 30 grupp ta' prodotti "ErP" huma regolati permezz ta' **xi 50 miżura**. Dawn japplikaw għal biljuni ta' prodotti¹¹ mqiegħda fis-suq kull sena, u għandhom implikazzjonijiet diretti għall-fornituri, għall-bejjiegha bl-imnut, għan-negozji u għall-konsumaturi fuq bażi ta' kuljum. Madwar **nofs l-użu finali totali tal-enerġija tal-UE** jiġi kkunsmat fi prodotti li huma soġġetti għal din il-legiżlazzjoni.

It-tnejn tal-pjan ta' hidma wriet li **għad hemm potenzjal għal iffrankar sostanzjali u kosteffettiv mill-espansjoni tal-ambitu għal ErPs ġodda**. Fl-istess hin, lezzjoni ewlenija meħuda mill-implimentazzjoni tal-aħħar pian ta' hidma hija li **l-hsad tal-benefiċċji shaħ ta' dan il-qasam ta' politika se jirrikjedi tqabbil aħjar bejn l-ambizzjoni u r-riżorsi**, kemm għall-implimentazzjoni tal-politika fil-livell tal-UE kif ukoll fir-rigward tal-isforzi tal-Istati Membri fis-sorveljanza tas-suq.

2. L-IMPATTI STMATI TAL-POLITIKI

L-aħħar rapport dwar il-Kontabbiltà tal-Impatt tal-Ekodisinn¹² jistma li l-effett kumulattiv tar-regoli tal-UE dwar l-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija fl-2020 **naqqas id-domanda għall-enerġija primarja tal-UE b'7 % jew 1 037 TWh/sena** (tnaqqis fil-GHG ta' madwar 170 Mt ekwivalenti ta' CO₂) inkluż madwar 16-il biljun metru kubu ta' gass. L-iffirankar tal-enerġija mill-miżuri attwalment fis-seħħ **se jiddied b'mod sostanzjali** fis-snin li ġejjin, b'mod partikolari bis-saħħa tar-rotazzjoni tal-istokk, b'medja li taqbeż l-1 500 TWh/sena matul il-perjodu 2021-2030. Aktar minn 60 % tal-iffirankar tal-enerġija fl-2020 ġie mis-settur residenzjali, 24 % mis-settur terzjarju u 10 % mis-settur tal-industrija. Ir-regoli tal-UE fl-2020 taw benefiċċji lill-konsumaturi tal-enerġija li jammontaw għal EUR 60 biljun/sena (madwar 0,4 % tal-PDG tal-UE) – EUR 210/sena għal kull unità domestika. Bl-istess mod, meta mqabbel ma' xenarju ta' ebda politika, ġie ġġenerat dħul kummerċjali addizzjonali ta' madwar EUR 21 biljun/sena fl-2020 u huwa stmat li se jikber għal EUR 29 biljun/sena sal-2030. Dan jikkorrispondi għal żieda ta' aktar minn 320 000 impjeg ġdid dirett fl-2020 (430 000 sal-2030). Dawn **l-istimi huma bbażati fuq il-livelli tal-prezzijiet tal-enerġija qabel iż-żidiet fil-prezzijiet** fl-2021 (ara d-dokument ta' hidma tal-persunal għad-dettalji).

B'mod aktar ġenerali, studju reċenti mill-IEA¹³ wera li f'pajjiżi b'politiki li ilhom għaddejjin, l-apparat issa tipikament jikkonsma 30 % anqas enerġija milli kieku kien jagħmel. L-itwal programmi operattivi, bħal dawk fl-Istati Uniti u fl-UE, huma stmati li jwasslu **tnaqqis annwali ta' madwar 15 % tal-użu totali tal-elettriku** (li **għall-programm tal-UE huwa madwar daqs**

¹¹ Fl-2020, huwa stmat li nbiegħu madwar 3 biljun prodott soġġetti għall-miżuri fl-EU27, li minnhom 1,5 biljun kienu sorsi tad-dawl, 880 miljun kienu prodotti tal-elettronika, 350 miljun kienu tajers u 240 miljun kienu prodotti oħra

¹² Ir-rapport dwar il-Kontabbiltà tal-Impatt tal-Ekodisinn ("EIA") tal-2020: <https://data.europa.eu/doi/10.2833/72143>

L-EIA tagħmel użu mid-*data* tal-Eurostat, inklużi l-karti tal-Bilanċ tal-Enerġija (nrg_bal_c) u l-konsum finali diżaggregat tal-enerġija fl-unitajiet domestiċi - kwantitajiet (nrg_d_hhq)

¹³ "Achievements of Energy Efficiency Appliance and Equipment Standards and Labelling Programs: 2021 update": <https://www.iea-4e.org/projects/eesl-achievements-reports/>

il-produzzjoni totali prezenti tal-UE mill-enerġija mir-rih, jew 2-3 darbiet dik tal-pannelli solari).

Stharriġ tal-Ewrobarometru wera li **l-maġġoranza l-kbira tal-konsumaturi tal-UE (93 %) jagħrfu t-tikketta tal-enerġija** u 79 % huma influwenzati minnha meta jixtru l-apparat¹⁴. Riċerka xjentifika reċenti¹⁵ tikkonferma li tikketti kklassifikati bħat-tikketta tal-enerġija tal-UE għandhom effett akbar fuq l-imġiba tal-konsumatur minn disinji alternattivi.

3. IS-SITWAZZJONI ATTWALI U L-LEZZJONIJIET MEHUDA MILL-PJANIJIET TA' HIDMA PREĊEDENTI

Harsa ġenerali lejn il-mizuri fis-seħħ hija disponibbli online¹⁶. Mill-1 ta' Marzu 2022, ir-Regolamenti dwar l-Ekodisinn huma fis-seħħ għal 29 grupp ta' prodotti, filwaqt li r-Regolamenti dwar it-Tikkettar tal-Enerġija japplikaw għal 15-il grupp ta' prodotti. Ftehimiet Volontarji mill-industrija ġew rikonoxxuti għall-Consoles tal-Logħob u għat-Tagħmir tal-Immaġni. Fl-2020, il-partijiet itterminaw ftehim aktar antik dwar is-Set Top Boxes Kumplessi minhabba tnaqqis fis-sehem mis-suq tal-prodotti kkonċernati (dawn il-prodotti jibqgħu soġġetti għal regoli orizzontali dwar il-konsum tal-enerġija fil-modalità standby u mitfi¹⁷).

Dan il-pjan ta' hidma huwa akkumpanjat minn status dettaljat għall-progress li sar fil-prijoritajiet u l-hidma identifikati fl-aħħar pjan ta' hidma mill-2016¹⁸. **Sar hafna**, inkluża l-modernizzazzjoni tat-tikketti tal-enerġija għal prodotti ewlenin għall-konsumatur bħall-frigġijiet ħfief, il-magni tal-ħasil, is-settijiet tat-televiżjoni u s-sorsi tad-dawl u l-adozzjoni ta' rekwiziti tal-ekodisinn għal diversi prodotti li jvarjaw minn servers għal muturi elettriċi. Madankollu, **madwar 40 % għadu għaddej** u se jiġi riportat għall-perjodu ta' ppjanar attwali. Fost il-flussi ta' hidma konklużi, hafna ma wasslux għall-adozzjoni ta' regoli ġodda iżda ntemmu minhabba li l-Kummissjoni ddeċidiet li twaqqaf ix-xogħol jew tal-anqas li ma twettaqx il-leġiżlazzjoni għalissa, jew minhabba li investigazzjonijiet dettaljati wrew li l-potenzjali kienu iżgħar jew aktar diffiċli biex jiġu sfruttati milli kien maħsub inizjalment jew minhabba li kien hemm prijoritajiet ohra fil-kuntest ta' riżorsi limitati tal-persunal - jew kombinazzjoni ta' dawn it-tnejn. **It-twieqi, l-apparat li jnixxef l-idejn, il-pakketti tal-kompressuri u l-ktieli tal-elettriku huma kollha eżempji ta' tali flussi ta' hidma mwaqqfa** li jirrappreżentaw potenzjali li huma limitati jew kumplessi biex jiġu sfruttati u li ma kienu possibbli li jiġu segwiti bir-riżorsi amministrattivi disponibbli.

Il-ħtieġa għal **rieżami u adattament regolari tar-regoli eżistenti**, biex jiġi żgurat li jibqgħu rilevanti, effettivi u adatti għall-iskop tagħhom **fid-dawl tal-iżviluppi teknoloġiċi u tas-suq**,

¹⁴ Ewrobarometru Nru 492, Mejju 2019: <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2238>

¹⁵ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC127006>

¹⁶ https://ec.europa.eu/info/energy-climate-change-environment/standards-tools-and-labels/products-labeling-rules-and-requirements/energy-label-and-ecodesign_mt

¹⁷ Ir-Regolament tal-Kummissjoni (KE) Nru 1275/2008

¹⁸ (SWD(2022) 101)

hija prinċipju fundamentali ta' Regolamentazzjoni Ahjar. B'rikonoxximent ta' dan il-fatt, ir-regolamenti kollha dwar l-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija kif ukoll il-legiżlazzjoni qafas fihom klawżoli speċifiċi ta' rieżami bi skadenzi legali biex il-Kummissjoni tippreżenta rieżamijiet jew tadotta regolamenti riveduti. Biex jiġi evitat dewmien bla bżonn, il-Kummissjoni minn issa 'l quddiem se tadotta miżuri individwali għal gruppi ta' prodotti speċifiċi kull meta jkun lesti, sakemm ċirkostanzi eċċezzjonali ma jkunux jitolbu mod ieħor¹⁹.

Lezzjoni ewlenija meħuda hija li maż-żmien l-isforz aggregat meħtieġ **għal tali sforzi kritiċi ta' "manutenzjoni"** jsir sinifikanti hekk kif il-kamp ta' applikazzjoni tal-legiżlazzjoni jiżdied (f'termini ta' prodotti u tipi ta' rekwiżiti), u li **dan ix-xogħol jeħtieġ li jiġi kkunsidrat ahjar meta jiġu stabbiliti l-prijoritajiet.** Inkella, dan ikun jinvolvi **dewmien li jkollu konsegwenzi importanti f'termini ta' benefiċċji mitlufa.** Din kienet sejba ewlenija tal-awditu mwettaq fl-2019 mill-**Qorti Ewropea tal-Awdituri (QEA)**²⁰. Għal tliet prodotti magħżula, l-awditu sab li l-proċess preparatorju ha 8, 7 u 6 snin rispettivament, minflok it-3,5 snin mistennija. Għalhekk, ix-xogħol ta' "manutenzjoni" huwa karatteristika prominenti ħafna fil-pjan ta' hidma. Fl-istess hin, il-Kummissjoni se timmira li tissimplifika l-proċess billi tintegra l-istudji ta' rieżami f'evalwazzjonijiet/valutazzjonijiet tal-impatt "konsekuttivi", u tallinja ahjar id-diskussjonijiet fil-Forum Konsultattiv mal-proċess generali għal Regolamentazzjoni Ahjar.

Lezzjoni ewlenija oħra tal-ahħar perjodu hija r-**rwol kritiku tal-hidma ta' standardizzazzjoni teknika** għall-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija. Id-deċiżjoni²¹ tal-Qorti Ġenerali tal-2018 li tannulla r-regolament dwar it-tikketta tal-enerġija tal-vacuum cleaners uriet li r-regolamenti jistgħu jkun vulnerabbli għal-litigazzjoni jekk ikun hemm dubji dwar jekk il-kundizzjonijiet tal-ittejtjar ikunux rappreżentattivi tal-kundizzjonijiet reali tal-użu. Fl-istess hin, deċiżjoni aktar reċenti u relatata²² affermat mill-ġdid b'mod ċar il-ħtieġa li t-testijiet ikunu wkoll akkurati u riproducibbli. Minħabba d-diversità tat-teknoloġiji u l-imġiba tal-utenti, l-iżvilupp f'waqtu ta' standards armonizzati b'metodi li jirrapreżentaw kompromess tajjeb bejn dawn il-kriterji huwa sfida inerenti u ħafna drabi diffiċli u intensiva fl-użu tar-rizorsi. L-Istrateġija l-ġdida tal-UE dwar l-Istandardizzazzjoni²³ tippromovi sett ta' azzjonijiet biex is-sistema Ewropea tal-istandardizzazzjoni ssir aktar funzjonali u aġli, l-istandards jitpoġġew lura fil-qalba ta' suq uniku tal-UE reżiljenti, ekoloġiku u diġitali u jissahħaħ ir-rwol globali tas-sistema Ewropea tal-istandardizzazzjoni.

¹⁹ Ara wkoll l-Artikolu 16(4) tar-Regolament (UE) 2017/1369.

²⁰ [Ir-Rapport Speċjali 01/2020: L-azzjoni tal-UE fil-qasam tal-Ekodisinn u t-Tikkettar tal-Enerġija: il-kontribut importanti għal effiċjenza akbar fl-enerġija tnaqqas minn dewmien sinifikanti u nuqqas ta' konformità](#)

²¹ [Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-8 ta' Novembru 2018 fil-Kawża T- 544/13 RENV](#)

²² [Is-Sentenza tal-Qorti Ġenerali tat-8 ta' Diċembru 2021 fil-Kawża T- 127/19](#)

²³ [COM\(2022\) 31 final, 2.2.2022](#)

4. PRIJORITAJIET SPECIFIĊI GHALL-PRODOTT FIS-SNIN LI ĠEJJIN

4.1. Riežamijiet tal-mizuri eżistenti

Il-Kummissjoni hija mistennija tippreżenta jew tadotta 38 rieżami qabel tmiem l-2024, u 8 oħra fl-2025 li konsegwentement se jkun jeħtieġ li jinbdew minn qabel (ara l-lista fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal). Dawn ir-riežamijiet flimkien jikkostitwixxu opportunitajiet sinifikanti għal aktar iffrankar tal-enerġija u ta' effiċjenza fil-materjali: l-ewwel stima approssimattiva tissuggerixxi **potenzjal ta' mill-anqas 170 TWh (madwar 600 petajoute (PJ), jew id-domanda għas-shana ta' madwar 15-il miljun residenza) ta' ffrankar addizzjonali fil-fażi tal-użu, ikkomplementat minn benefiċċji addizzjonali** relatati mal-effiċjenza tal-materjali/l-ekonomija ċirkolari iżda se jirrapprezentaw ukoll sforz kbir u jiddominaw il-hidma mwettqa skont il-pjan ta' hidma attwali.

Il-Kummissjoni beħsiebha tagħti prijorità lill-hidma fuq ir-riežamijiet fi tliet gruppi ewlenin, abbażi tal-ġustifikazzjonijiet li ġejjin:

- **Apparat tat-tishin u tat-tkessiħ**; fil-kuntest tal-Mewġa ta' Rinnovazzjoni, il-Kunsill appella lill-Kummissjoni biex *“taċċellera l-hidma li għaddejjja fuq l-apparati tat-tishin u t-tkessiħ billi tirriklassifika t-tikketti tal-enerġija malajr kemm jista' jkun”*²⁴. Din il-hidma se tkun tabilhaqq kontribut kritiku għad-dekarbonizzazzjoni tal-bini u l-pjan ta' azzjoni għal Tniġġis Zero²⁵ bħala parti mill-oġettivi ġenerali tal-Patt Ekoloġiku, u dawn il-prodotti huma dawk bl-ogħla konsum ta' enerġija mill-prodotti regolati kollha.
- Gruppi oħra ta' prodotti b'**tikketti tal-enerġija għar-riklassifikazzjoni**²⁶; il-konsumaturi jeħtieġ li jkunu jistgħu jkomplu jafdaw it-tikketta tal-Enerġija tal-UE bħala għodda rilevanti u aġġornata biex tiggwida l-għażliet; ir-riklassifikazzjoni u l-aġġornament f'waqthom tat-tikketti tal-enerġija l-“qodma” li fadal huma għalhekk importanti, kif ukoll meħtieġa biex jittiehed il-vantaġġ shiħ mill-karatteristiċi l-godda offruti mill-EPREL.
- Il-konkluzjoni ta' **ċerti rieżamijiet oħra** li jirrapprezentaw potenzjal ta' ffrankar addizzjonali sinifikanti f'termini ta' ffrankar tal-enerġija jew tal-materjali, li ilhom żmien twil mistennija, jew fejn ċirkustanzi partikolari jimplikaw hteġa ċara u urgenti għal reviżjonijiet (eż. pompi tal-ilma, fannijiet, provvisti tal-elettriku esterni).

4.2. Mizuri godda mibdija fl-ambitu ta' pjanijiet ta' hidma preċedenti li għandhom jitlestew

Il-pjanijiet ta' hidma preċedenti identifkaw prodotti li għalihom il-mizuri tal-ekodisinn u tat-tikkettar tal-enerġija dehru mill-aktar promettenti, abbażi ta' studji dwar l-ambitu u stimi

²⁴ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/eu_renovation_wave_strategy.pdf

²⁵ COM(2021) 400 final, 12.5.2021

²⁶ Magni tat-tnixxif tal-hwejjeġ, unitajiet ta' ventilazzjoni, apparat tat-tisjir domestiku

preliminari. Uħud minn dawn il-flussi ta' ħidma għadhom għaddejjin u qed jiġu riportati għall-pjan ta' ħidma attwali minħabba l-benefiċċji addizzjonali mistennija.

Ix-xogħol avvanza b'mod sinifikanti fil-valutazzjoni tal-fattibbiltà tar-rekwiziti tal-ekodisinn u ta' skema ta' tikkettar tal-enerġija għall-**mowbajls u t-tablets**. Ir-rekwiziti se jkun qed jaffettwaw l-effiċjenza enerġetika kif ukoll aspetti tal-effiċjenza tal-materjali (id-durabbiltà, il-possibbiltà ta' tiswija, it-titjib fil-kwalità u r-riċiklaġġ). Ir-regolamenti huma mistennija li jiġu adottati qabel tmiem l-2022.

Bl-istess mod, ix-xogħol huwa avvanzat sew biex tiġi vvalutata l-fattibbiltà tar-rekwiziti tal-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija għall-**moduli, l-invertituri u s-sistemi fotovoltajċi solari**, inklużi r-rekwiziti possibbli dwar l-impronta tal-karbonju.

Fir-rigward tat-**tagħmir tal-immagna**, il-Kummissjoni vvalutat ir-revizjoni tal-Ftehim Volontarju propost mir-rappreżentanti tas-settur u tikkonkludi li l-aċċettazzjoni ta' din ir-revizjoni ma tilhaqx l-oġettivi kkunsidrati fil-Pjan ta' Azzjoni dwar l-Ekonomija Ċirkolari (CEAP), u ma tistax titqies konformi mal-linji gwida dwar l-istrumenti awtoregulatorji²⁷ b'mod partikolari fir-rigward tal-użu mill-ġdid possibbli ta' oġġetti tal-konsum. Kif imħabbar fis-CEAP, il-Kummissjoni se tnedi t-tnejn ta' miżuri regolatorji għal dan il-grupp ta' prodotti.

Il-Kummissjoni qed tkompli l-ħidma orizzontali fuq il-**prodotti tal-ICT** kif imħabbar fil-Pjan ta' Ħidma 2016-2019 permezz ta' studju ddedikat dwar l-ICT²⁸. L-ewwel parti pprovdiet evidenza għall-istudju preparatorju li tlesta qabel dan il-pjan ta' ħidma dwar il-prestazzjoni u l-iffrankar potenzjali ta' diversi gruppi ta' prodotti tal-ICT²⁹. It-tieni parti se tindirizza l-konsum ġenerali tal-enerġija tal-prodotti tal-ICT (inkluż minħabba l-konnettività u t-trażmissjoni tad-*data* tagħhom), l-effiċjenza tal-materjali u aspetti tal-imġiba bil-għan li jiġu identifikati l-aktar modi effiċjenti biex jiġu regolati fejn ikun xieraq. Il-valutazzjoni għandha tikkunsidra l-pass tal-iżviluppi teknoloġiċi f'kull kategorija ta' gruppi ta' prodotti.

B'mod parallel, il-Kummissjoni qed tkompli l-ħidma fuq l-**Apparat Intelligenti tal-Enerġija** biex tiżviluppa l-potenzjal għall-flessibbiltà min-naħa tad-domanda fis-setturi residenzjali jew tas-servizzi. Peress li l-kwistjoni ewlenija identifikata fl-istudji preċedenti kienet l-interoperabbiltà, il-Kummissjoni beħsiebha trawwem l-iżvilupp koerenti fis-suq u l-adeżjoni tal-industrija mal-istandards miftuħa permezz ta' approċċ volontarju³⁰. Din il-ħidma għandha

²⁷ http://eur-lex.europa.eu/legal-content/MT/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2016.329.01.0109.01.MLT&toc=OJ:L:2016:329:TOC

²⁸ <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/product-bureau/product-groups/522/home>

²⁹ Perezempju, dwar it-tagħmir ta' network tal-intrapriżi, it-tagħmir ta' network żgħir għall-użu fid-dar u fl-uffiċċju, l-awdjo u l-vidjo domestiċi interkonnessi.

³⁰ <https://ses.jrc.ec.europa.eu/development-of-policy-proposals-for-energy-smart-appliances>

rabtiet ma' diversi oqsma ohra ta' azzjoni, inklużi xi wħud li se jiġu indirizzati f'aktar dettall fil-Pjan ta' Azzjoni dwar id-Diġitalizzazzjoni tal-Energija li jmiss³¹.

4.3. Kompiti speċifiċi meħtieġa fl-ambitu tat-tikkettar tat-tajers

Skont ir-**Regolament dwar it-Tikkettar tat-Tajers**, il-Kummissjoni hija meħtieġa twettaq għadd ta' kompiti speċifiċi, inkluż li:

- tadotta Att Delegat li jintroduċi **rekwiżiti ġodda ta' informazzjoni għat-tajers miksijin mill-ġdid** sa Ġunju 2022 dment li jkun disponibbli metodu ta' ttestjar xieraq. Madankollu, għadu ma huwiex disponibbli metodu iżda għaddej xogħol biex jiġi stabbilit wieħed. Il-kisi mill-ġdid tat-tajers jirrapprezenta **potenzjal importanti ta' ffrankar fuq iż-żejt** u materjali ohra;
- tadotta Att Delegat dwar **it-tikkettar għall-brix/kilometragġ** dment li jkun disponibbli metodu ta' ttestjar xieraq, **li jikkontribwixxi għal azzjoni aktar wiesgħa tas-CEAP dwar il-mikroplastiks**. Madankollu, għadu ma huwiex disponibbli metodu iżda għaddej xogħol biex jiġi stabbilit wieħed;
- tikkoordina x-xogħol relatat mal-**allinjament interlaboratorji tal-ittestjar skont ir-regolament dwar it-tikkettar tat-tajers**, li għandu wkoll implikazzjonijiet importanti għal-**legiżlazzjoni tal-UE dwar l-emissjonijiet tas-CO₂** ta' vetturi ħfief u vetturi heavy-duty. L-aħħar rapport ġie ppubblikat f'Diċembru 2021³².
- Għalkemm ir-**rieżami tar-Regolament** huwa previst sal-2025, l-industrija indikat il-ħtieġa li dan jiġi avvanzat peress li r-**riklassifikazzjoni**, originarjament proposta mill-Kummissjoni iżda ma nżammitx mill-Parlament u mill-Kunsill fl-aħħar rieżami, issa hija meħtieġa b'mod ċar.

4.4. Lista indikattiva ta' gruppi ta' prodotti ġodda relatati mal-enerġija li għandhom jiġu studjati

Dan il-Pjan ta' Hidma thejja wara studju preparatorju dettaljat bi skrinjar ta' diversi oqsma potenzjali ta' sforz u konsultazzjonijiet estensivi maċ-ċittadini u mal-partijiet ikkonċernati. Aktar dettalji huma disponibbli fid-dokument tal-persunal li jakkumpanjah.

Lista tal-**31 kandidat l-aktar promettenti** għal aktar hidma (inklużi prodotti diġà studjati fil-passat iżda li s'issa ma huwiex regolati) identifikati fl-istudju preparatorju. Flimkien dawn jirrapprezentaw, abbażi tal-istimi preliminari, **iffrankar potenzjali ġdid fil-faži tal-użu fl-2030 ta' madwar 1 000 PJ, jew 278 TWh, jiġifieri madwar 2 % tal-użu tal-enerġija primarja tal-**

³¹ https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13141-Digitalising-the-energy-sector-EU-action-plan_mt

³²https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/energy_climate_change_environment/standards_tools_and_labels/documents/egla_report_2021_final.pdf

UE fl-2020³³. Il-potenzjal stmat relatat mal-enerġija inkorporata fil-materjali huwa tal-istess ordni ta' kobor (u dipendenti hafna fuq is-suppożizzjonijiet rigward il-kamp ta' applikazzjoni u l-istrettezza tal-miżuri orizzontali dwar id-durabbiltà iżda assoċjat ukoll ma' benefiċċji oħra). **B'mod importanti, l-impatt se jiġdied maż-żmien** bis-sostituzzjoni gradwali tal-istokk ta' prodotti b'unitajiet li jissodisfaw ir-rekwiżiti l-godda. Mis-sett ta' 31 prodott, giet identifikata lista aktar limitata (mogħtija fit-tabella ta' hawn taħt), bi prodott li dwarhom il-**Kummissjoni tipprevedi li tibda studji esploratorji**. Inghatat prijorità lil dawk il-prodotti li għandhom l-ogħla potenzjal għall-effiċjenza enerġetika u/jew tal-materjali, u fl-istess ħin għabu puntegg tajjeb fuq kriterji oħra u fejn il-feedback tal-partijiet ikkonċernati ma xehetx dubbi sinifikanti dwar il-prospetti għas-suċċess, kif stabbilit hawn taħt.

Grupp ta' prodott	Potenzjal ta' ffrankar tal-enerġija għall-2030 (relatat mal-fażi tal-użu jew mal-effiċjenza tal-materjali)	Kunsiderazzjonijiet ³⁴
Emittenti ta' temperatura baxxa (radjaturi, konvetturi..)	170 petajoule (PJ) (fażi tal-użu)	L-ogħla potenzjal ta' ffrankar tal-enerġija, importanti għall-Mewġa ta' Rinnovazzjoni/dekarbonizzazzjoni tal-bini
Apparat professjonali tal-ħasil tal-ħwejjeg	33 PJ (fażi tal-użu)	Studjati fil-passat ³⁵ u issa meqjusa aktar maturi fid-dawl tal-progress fl-istandardizzazzjoni teknika
Magni professjonali tal-ħasil tal-platti	20 PJ (fażi tal-użu)	Studjati fil-passat ³⁶ u issa meqjusa aktar maturi fid-dawl tal-progress fl-istandardizzazzjoni teknika
Provvisti tal-Elettriku Esterni Universali (EPS)	12-27 PJ (inkorporat)	Ir-rabta mal-inizjattiva taċ-Ċarġer Komuni, se ssir bhala parti mir-rieżami tar-regolament eżistenti dwar l-EPS ³⁷
Ċarġers tal-vetturi elettriċi	11 PJ (fażi tal-użu)	Wara l-2030, l-iffrankar potenzjali jiġdied, għal kważi 76 PJ kull sena fl-2050. Għalhekk, huwa raġonevoli li jiġi kkunsidrat l-istabbiliment ta'

³³ Innota li dan l-iffrankar ma għandux jiġi akkumulat maċ-ċifri mogħtija fil-Pjan ta' Hidma 2016-2019 għall-istess sena

³⁴ Jekk jogħġbok irreferi għad-dokument ta' hidma tal-persunal għal aktar dettalji.

³⁵ Imsemmija l-ewwel darba fil-Pjan ta' Hidma tal-2012

³⁶ Ibid

³⁷ Minkejja li l-provvisti tal-elettriku esterni diġà huma regolati, dawk "universali" huma indikati bhala grupp ta' prodott ġdid, minhabba r-rilevanza u l-ispeċifiċità tal-analiżi meħtieġa biex jinkisbu l-kriterji/karatteristiċi neċessarji. Ara l-informazzjoni dwar ir-rieżami li għaddej bħalissa minn: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13351-External-power-supplies-ecodesign-&-information-requirements-review_mt

		rekwiżiti qabel ma jiġu installati volumi kbar ta' ċarġers potenzjalment ineffiċjenti.
--	--	--

5. ASPETTI ORIZZONTALI

5.1. Il-kontribut għall-ekonomija ċirkolari

Filwaqt li l-effiċjenza enerġetika naturalment kienet il-fokus ewlieni tal-ħidma tal-ekodisinn għall-prodotti relatati mal-enerġija, aspetti oħra qed jiġu kkunsidrati u integrati dejjem aktar maż-żmien, speċjalment mill-ewwel Pjan ta' Azzjoni dwar l-Ekonomija Ċirkolari³⁸. Minbarra ċerti rekwiżiti eżistenti dwar id-durabbiltà, diversi miżuri adottati fl-2019³⁹ jinkludu elementi ġodda tal-ekonomija ċirkolari b'rekwiżiti dwar il-possibbiltà ta' tiswija, ir-riċiklabbiltà, il-facilità taz-żarmar u l-użu mill-ġdid fi tmiem il-ħajja (ara l-eżempji fid-Dokument ta' Hidma tal-Persunal tal-Kummissjoni li jakkumpanja).

B'mod parallel, wara t-talba ta' standardizzazzjoni tal-Kummissjoni M/543⁴⁰, il-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni u l-Kumitat Ewropew għall-Istandardizzazzjoni Elettrika (CEN-CENELEC) iffinalizzaw standards orizzontali dwar aspetti tal-effiċjenza tal-materjali għall-prodotti relatati mal-enerġija. Dawn jinkludu standards orizzontali⁴¹ dwar id-durabbiltà, ir-riċiklabbiltà, il-kapaċità ta' tiswija, l-użu mill-ġdid u t-titjib fil-kwalità, il-kontenut riċiklat eċċ. Huma jistgħu jkunu l-bażi għall-iżvilupp ta' standards tal-effiċjenza tal-materjali speċifiċi għall-prodott għall-prodotti relatati mal-enerġija.

Abbażi tal-istandard dwar il-kapaċità ta' tiswija, użu mill-ġdid u titjib fil-kwalità (EN 45554), iċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni żviluppa sistema ta' punteġġ tat-tiswija. Il-Kummissjoni qed tesplora l-possibbiltà li tintroduċiha għal prodotti rilevanti, possibbilment bħala informazzjoni dwar it-tikketta tal-enerġija għal prodotti speċifiċi bħall-ismart phones u t-tablets. Dan ix-xogħol huwa innovattiv u huwa probabbli li jinfluwenza l-prattiki tal-industrija globalment għall-aħjar.

Barra minn hekk, il-Metodoloġija għall-Ekodisinn tal-Prodotti relatati mal-Enerġija (MEErP – ara fl-Anness) bħalissa qed tiġi riveduta biex tintroduċi mod aktar sistematiku biex jiġu koperti l-aspetti tal-ekonomija ċirkolari meta jitwettqu studji preparatorji jew ta' rieżami dwar gruppi speċifiċi ta' prodotti.

Fil-ħidma li jmiss, ix-xejra lejn enfasi akbar fuq l-ekonomija ċirkolari se tkompli billi jiġu integrati r-rekwiżiti rilevanti bbażati fuq l-esperjenzi miġbura sa issa, b'mod partikolari bl-implimentazzjoni tal-miżuri tal-2019. Tali rekwiżiti jkunu appoġġati minn titjib fil-metodoloġija

³⁸ COM (2015) 614

³⁹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_19_5895

⁴⁰ <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/mandates/index.cfm?fuseaction=search.detail&id=564>

⁴¹

https://standards.cenelec.eu/dyn/www/f?p=205:32:0:::FSP_ORG_ID,FSP_LANG_ID:2240017,25&cs=10B7B067CC7107748A52C1C034BB4CFD3

u l-possibbiltajiet għall-istandardizzazzjoni, u għandhom jikkontribwixxu għat-tranzizzjoni għall-qafas legiżlattiv il-ġdid dwar l-Ekodisinn għal Prodotti Sostenibbli.

’Il quddiem, il-Kummissjoni se tivvaluta wkoll il-possibbiltà u l-adeqgatezza li jiġu stabbiliti aktar rekwiżiti speċifiċi għall-prodott dwar l-aspetti li ġejjin:

Tipoloġija tar-rekwiżit	Potenzjal ta’ ffrankar tal-enerġija għall-2030 (relatat mal-użu jew mal-effiċjenza tal-materjali)
Il-kontenut riċiklat	160 PJ (kontenut ta’ materjal)
Id-durabbiltà, il-firmware u s-software	Mill-anqas 175-1 052 PJ (kontenut ta’ materjal)
Materja prima skarsa, ambjentalment rilevanti u kritika	Potenzjal għoli ta’ riżorsi

Ir-rekwiżiti huma teoretikament applikabbli għall-prodotti kollha relatati mal-enerġija; se jkunu meħtieġa studji preparatorji ddedikati biex jgħinu fl-identifikazzjoni tal-kategoriji ta’ prodotti li huma l-aktar rilevanti għal approċċi regolatorji potenzjali.

5.2. Xogħol ta’ standardizzazzjoni

L-infurzar tar-rekwiżiti tal-ekodisinn jew it-tikkettar tal-prodotti abbażi tal-karatteristiċi rispettivi tagħhom jirrikjedi definizzjonijiet ċari ta’ kif tiġi definita l-prestazzjoni u tista’ tiġi ttestjata għal kwalunkwe prodott partikolari. Għal dan il-għan, standards tekniċi armonizzati li jiddefinixxu metodi ta’ ttestjar xierqa jistgħu jgħinu lill-manifatturi – jekk japplikaw il-metodi previsti fihom - igawdu “**prezunzjoni ta’ konformità**” biex juru l-konformità mar-rekwiżiti legali. Ix-xogħol ta’ standardizzazzjoni teknika huwa parti vitali iżda spiss injorata tal-implimentazzjoni, u l-esperjenza reċenti turi l-importanza li dan ix-xogħol jinbada kemm jista’ jkun kmieni b’mod parallel mat-tnejn tar-regolamenti l-godda jew riveduti. It-talbiet għall-istandardizzazzjoni jistgħu jiġu finalizzati u adottati biss ladarba jiġu adottati r-regolamenti korrispondenti dwar l-ekodisinn jew it-tikkettar. Idealment, l-elaborazzjoni tagħhom tibda qabel dan, sabiex ikunu jistgħu jitlestew fil-hin mal-adozzjoni tar-regolamenti fid-dawl tal-madwar 27 xahar tipikament meħtieġa għall-iżvilupp ta’ standard innifsu. Il-proċess ġenerali għandu t-tendenza li jiehu hafna aktar fit-tul, inkluża wkoll l-adozzjoni minn qabel tat-talba għall-istandardizzazzjoni u l-valutazzjoni u l-approvazzjoni sussegwenti tal-istandards għar-referenzjar tal-Gurnal Uffiċjali. Meta ma jkunux disponibbli standards Ewropej armonizzati li jkopru l-aspetti rilevanti kollha fil-mument tal-adozzjoni, il-miżuri ta’ implimentazzjoni jista’ jkollhom bżonn jinkorporaw metodi tranzizzjonali.

Jeħtieġ li jinkitbu talbiet godda ta’ standardizzazzjoni għall-biċċa l-kbira jekk mhux għar-regolamenti l-godda kollha li qed jiġu żviluppanti. Dan l-aħhar saru talbiet, jew bħalissa qed jiġu żviluppanti talbiet, għad-dawl, **għall-unitajiet tal-wiri elettronici, għar-refriġerazzjoni**

kummerċjali u ghar-refriġerazzjoni domestika. Ġew żviluppanti abbozzi ta' standards għal diversi gruppi oħra ta' prodotti bbażati fuq mandati aktar antiki.

5.3. Ir-Registru Ewropew tal-Prodotti għat-Tikkettar tal-Energija (EPREL)

Ir-Registru Ewropew tal-Prodotti għat-Tikkettar tal-Energija (EPREL) huwa bażi tad-*data* stabbilita u mħaddma mill-Kummissjoni. Mill-1 ta' Jannar 2019, il-fornituri (il-manifatturi, l-importaturi jew ir-rappreżentanti awtorizzati) kellhom **obbligu legali li jirreġistraw kwalunkwe prodott soġġett għar-regoli dwar it-tikkettar tal-enerġija fl-EPREL qabel ma jqeghduh fis-suq Ewropew.**

Skont il-leġiżlazzjoni, l-EPREL iservi l-għanijiet li ġejjin:

- li **jipprovdi lill-pubbliku b'informazzjoni** dwar il-prodotti mqiegħda fis-suq u t-tikketti tal-enerġija tagħhom, u Skedi Informattivi dwar il-Prodott;
- li **jappoġġa lill-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq** fit-twettiq tal-kompiti tagħhom skont il-leġiżlazzjoni dwar it-tikkettar tal-enerġija (u tat-tajers), inkluż l-infurzar tagħha;
- li **jipprovdi lill-Kummissjoni b'informazzjoni aġġornata dwar l-effiċjenza enerġetika** għall-prodotti għall-analizi tat-tikketti tal-enerġija.

Wara t-tnedija reċenti f'Marzu 2022 tal-“verżjoni beta” tal-interfaċċa pubblika tagħha⁴², l-informazzjoni mill-EPREL se **tappoġġa wkoll dejjem aktar l-implimentazzjoni ta' politiki oħra tal-Patt Ekoloġiku.** Fil-fatt, id-*data* tal-EPREL minn issa 'l quddiem hija l-punt tat-tluq naturali għal kwalunkwe valutazzjoni ta' liema klassijiet tat-tikketta tal-enerġija huma “l-aktar żewġ klassijiet popolati b'mod sinifikanti”, jew klassijiet oġhla, għal kwalunkwe prodott partikolari. Dan huwa kriterju li issa jintuża biex jiġu operazzjonalizzati diversi politiki tal-UE, inkluż fir-rigward ta' **inċentivi pubbliċi**⁴³, **investimenti sostenibbli fis-settur privat**⁴⁴, **akkwist pubbliku ekoloġiku**⁴⁵ u **rati mnaqqsa tal-VAT għal ċerti prodotti b'tikketta tal-enerġija** li jissodisfaw tikketta tal-enerġija speċifika u, fejn applikabbli, kriterji ta' emissjonijiet baxxi ta' partikolati⁴⁶.

L-EPREL jipprovdi wkoll karatteristiċi li **jiffaċilitaw il-konformità mill-fornituri u mill-bejjiegha bl-imnut.** Il-fornituri jistgħu jagħzlu li jibbażaw fuq il-generatur integrat tat-tikketti biex jiksbu immaġni tat-tikketti grafiċi f'formati konformi bbażati fuq il-valuri ddikjarati għall-prestazzjoni u l-karatteristiċi tal-prodott. Il-bejjiegha bl-imnut jistgħu jagħmlu referenza għall-EPREL, inkluż permezz ta' interfaċċi għall-ipprogrammar tal-applikazzjonijiet (APIs), meta juru

⁴² <https://eprel.ec.europa.eu>

⁴³ Ara l-Artikolu 7(2) tar-Regolament (UE)2017/1369

⁴⁴ Ara t-Tassonomija tal-UE għal attivitajiet sostenibbli u l-inizjattiva pilota tal-Garanzija tas-Sostenibbiltà tal-FEI taħt it-tieqa InvestEU SME

⁴⁵ Ara l-Anness IV tar-reviżjoni proposta tad-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika

⁴⁶ Ara l-punt (22) il-ġdid mizjud mal-Anness III fid-Direttiva 2006/112/KE <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-14754-2021-INIT/mt/pdf>

tikketti jew skedi ta' informazzjoni dwar il-prodott online, u b'hekk jimminimizzaw l-isforz biex jipprezentaw informazzjoni aġġornata, koerenti u multilingwi.

Għalkemm l-EPREL qed jopera, hemm **funzjonalitajiet importanti li jehtieg li jiġu indirizzati fl-2022** biex jintlaħqu l-oġġettivi msemmija hawn fuq. Dawn jinkludu:

- **Portal web** iddedikat li se jkun il-punt uniku ta' aċċess, li jipprovdi informazzjoni **mmirata** għaċ-ċittadini, l-awtoritajiet nazzjonali, il-fornituri, in-negozjanti u dawk li jfasslu l-politika (Q2/Q3).
- It-titjib tal-interfaċċa tal-utent u tal-**ghodod disponibbli għall-awtoritajiet tas-sorveljanza tas-suq** biex jissimplifikaw aħjar l-attivitajiet tagħhom (Q3).
- **It-trasformazzjoni tal-istruttura tad-dokumentazzjoni teknika** biex tiġi ssimplifikata l-attività tar-registrazzjoni mill-fornituri u tiġi facilitata l-analizi tagħha mill-awtoritajiet tal-konformità (Q1 sa Q3).
- Tinbeda **l-implimentazzjoni ta' regolamenti riveduti** għal xi gruppi ta' prodotti u possibbilment **jiżiedu oħrajn godda** (PVs, smartphones/tablets) (Q4).

Barra minn hekk, se jkun meħtieġ li jiġu kkunsidrati l-kundizzjonijiet u l-modalitajiet tal-ġhotti tal-aċċess **għall-EPREL jew għal xi whud mill-karatteristiċi tiegħu lill-operaturi u possibbilment lill-awtoritajiet minn pajjiżi terzi speċifiċi**, b'mod partikolari dawk li huma parti mill-unjoni doganali jew mill-Komunità tal-Energija. Madankollu, il-modalitajiet u l-implikazzjonijiet konkreti ta' tali żviluppi se jkunu jridu jiġu analizzati, ippreparati, u - eventwalment – implimentati bir-reqqa u ma jistgħux isiru fi żmien qasir ħafna.

5.4. Is-sorveljanza tas-suq u l-appoġġ lill-operaturi ekonomiċi

Is-sorveljanza **effettiva tas-suq hija kruċjali** biex jiġi żgurat li r-regoli jiġu infurzati kif suppost, li l-**benefiċċji mistennija** jimmaterjalizzaw, li jiġu żgurati **kundizzjonijiet ekwi għan-negozji**, li **tiġi pprovduta informazzjoni affidabbli dwar il-prodott lill-konsumaturi**, u li l-**qafas ikun fdat** kemm miċ-ċittadini, kemm mir-regolaturi kif ukoll min-negozji.

Is-sorveljanza tas-suq hija kompetenza nazzjonali, u d-*data* dwar l-infurzar u l-konformità hija skarsa minħabba li bhalissa ma hemm l-ebda obbligu ta' rappurtar. Abbażi tal-evidenza disponibbli, u kif ikkonfermat mill-awditu tal-ekodisinn tal-QEA tal-2020, **in-nuqqas ta' konformità huwa problema sinifikanti**. Fi proġetti ta' sorveljanza tas-suq iffinanzjati mill-UE, huwa komuni li jiġi osservat perċentwal b'żewġ ċifri għoli ta' prodotti li juru kwistjonijiet ta' konformità (kemm dwar aspetti formali kif ukoll ta' sustanza)⁴⁷ iżda dawn jinkludu nuqqasijiet ta' konformità formali relattivament minuri li jistgħu jiġu kkoreġuti permezz ta' azzjoni volontarja (eż. valur ħażin fl-iskeda ta' informazzjoni dwar il-prodott) u mhux biss kwistjonijiet

⁴⁷ Dan kien il-każ, pereżempju, għall-frigġijiet spezzjonati taħt il-proġett EEPLIANT2 fl-2018-2019. Ir-riżultati preliminari tal-proġett EEPLIANT3 f'Novembru 2021 fil-biċċa l-kbira jikkonfermaw dan, **75 %** tal-prodotti spezzjonati għandhom kwistjonijiet bid-dokumentazzjoni teknika jew bir-reqwiziti tat-tikkettar online, filwaqt li madankollu jinnotaw li ċ-ċifri jistgħu ma jkunux kompletament rappreżentattivi minħabba l-approċċ ibbażat fuq ir-riskju li ġeneralment jintuża fil-kampjunar tal-prodotti

severi bħan-nuqqas ta' konformità mar-rekwiżit minimu tal-ekodisinn. B'mod ġenerali, huwa stmat li **mill-anqas 10 % tal-iffrankar potenzjali tal-enerġija li jirriżulta mill-ekodisinn u mit-tikkettar tal-enerġija jintilef minhabba nuqqas ta' konformità**, li jirrappreżenta 15,3 Mtoe ta' enerġija primarja kull sena fl-2020 (jew 178 TWh) u **nefqa annwali ta' EUR 6,4 biljun għall-konsumaturi** fuq il-kontijiet tal-enerġija (abbazi tal-livelli tal-prezzijiet tal-enerġija tal-2020). Dan jikkorrispondi għal **31 Mt CO₂eq ta' emissjonijiet addizzjonali fis-sena u jinvolvi telf sinifikanti ta' dhul u ta' impjegi għall-industrija**. Dawn iċ-ċifri jissuggerixxu li kwalunkwe żieda fir-riżorsi modesti minfuqa mill-Istati Membri fuq is-sorveljanza tas-suq nazzjonali għall-ekodisinn u t-tikkettar tal-enerġija tkun kosteffettiva ħafna f'termini tar-redditi ġġenerati.

Fil-perjodu li ġej, **il-Kummissjoni se żżid l-appoġġ tagħha lill-Istati Membri** biex jikkontribwixxu għal applikazzjoni aktar effettiva u uniformi tas-sorveljanza tas-suq fil-qasam tal-ekodisinn u tat-tikkettar tal-enerġija. Dan se jinkludi:

- It-titjib kontinwu ta' **ghodod tal-IT** bħas-Sistema ta' Informazzjoni u Komunikazzjoni għas-Sorveljanza tas-Suq⁴⁸ (ICSMS) u l-EPREL u l-appoġġ għal għodod oħra, pereżempju dawk li jghinu biex jiġu indirizzati l-isfidi relatati mas-sorveljanza tas-suq għall-kummerċ elettroniku u ktajjen tal-provvista godda.
- **L-appoġġ tekniku u loġistiku lill-Gruppi ta' Kooperazzjoni Amministrattiva (AdCos)**.
- Il-finanzjament ta' **azzjonijiet u kampanji kongunti jew miftiehma**.
- **L-impenn tagħha mal-Istati Membri fil-livell politiku** dwar modi kif tittejjeb is-sorveljanza tas-suq, inkluż il-livell ta' riżorsi li jagħmlu disponibbli.
- Il-proposta ta' **dispożizzjonijiet legali godda** li se jtejbu s-sorveljanza tas-suq, fil-qafas tar-Regolament propost dwar l-Ekodisinn (ara l-SPI).
- Attivitajiet rilevanti oħra, kif ippjanat fil-Programm ta' Hidma tan-Network Ewropew għall-Konformità tal-Prodotti (EUPCN) għall-perjodu 2021-22, inkluż l-involviment tal-awtoritajiet doganali.

Il-Kummissjoni se tkompli **tappoġġa wkoll l-isforzi tal-operaturi ekonomiċi biex jikkonformaw** b'modi differenti, pereżempju permezz tal-operazzjoni ta' kaxxi postali funzjonali fejn jistgħu jiġu indirizzati l-mistoqsijiet, b'dokumenti ta' gwida speċifiċi, FAQs, informazzjoni fuq is-sit web tal-Kummissjoni eċċ. Hija se tikkunsidra wkoll li tipprovdi **finanzjament mill-UE biex tiġi stabbilita faċilità ta' appoġġ għall-konformità mmexxija mill-industrija** li tagħti spinta lil azzjonijiet proattivi ta' sensibilizzazzjoni u tipprovdi assistenza f'waqtha u mmirata biex tgħin lill-fornituri u lill-bejgiegħa bl-innut jifhmu u jissodisfaw b'mod aktar faċli l-obbligi tagħhom.

⁴⁸ https://ec.europa.eu/growth/single-market/goods/building-blocks/information-and-communication-system-market-surveillance_en

5.5. Aspetti internazzjonali u kooperazzjoni

Il-miżuri ta' politika tal-UE dwar l-ekodisinn u, b'mod partikolari, it-tikkettar tal-enerġija, u l-istandards tekniċi u l-proċeduri ta' ttestjar relatati għall-prodotti regolati, kellhom **influenza pożittiva estensiva f'pajjiżi terzi ferm lil hinn mill-fruntieri tal-UE**⁴⁹.

Minn naħa, bosta mis-**shab kummerċjali sinifikanti** tal-UE **japplikaw b'mod sistematiku r-regoli tal-UE dwar l-ekodisinn u/jew it-tikkettar** fil-kuntest tad-diversi relazzjonijiet tagħhom mal-UE. Dan huwa partikolarment il-każ fil-qafas taż-**ŻEE, l-Unjoni Doganali mat-Turkija u l-Komunità tal-Enerġija**. Min-naħa l-oħra, il-manifatturi f'pajjiżi esportaturi ewlenin oħra xorta jridu jissodisfaw ir-rekwiziti tal-UE biex ikunu jistgħu jqieghdu oġġetti fis-suq tal-UE, li min-naħa tiegħu jista' jimmotiva u jiffacilita l-istabbiliment ta' rekwiziti domestiċi li jkunu allinjati b'mod shiħ jew parzjali ma' dawk tal-UE. Fl-istess hin, huwa importanti li l-UE tkompli tkun konformi mar-regoli applikabli f'dan ir-rigward fil-livell tad-WTO.

Il-kooperazzjoni internazzjonali dwar l-effiċjenza tal-prodotti hija wkoll fattur fil-heffa u d-direzzjoni tal-iżviluppi tal-programmi madwar id-dinja. Xi ġurisdizzjonijiet ta' pajjiżi terzi jqisu li huwa ta' benefiċċju li jiġu applikati rekwiziti simili jew identiċi biex jittiehed vantaġġ mill-ħidma konsiderevoli li diġà saret fl-iżvilupp tar-regoli tal-UE. Fl-istess hin, **l-UE għadha 'l bogħod milli tmexxi fuq il-kontijiet** jew il-prodotti **kollha**, u għalhekk tista' tibbenefika u titgħallem ukoll mill-isforzi li jsiru xi mkien ieħor. Il-konverġenza regolatorja tista' ttaffi wkoll il-kostijiet tal-konformità u tal-valutazzjoni tal-konformità li jiffacċjaw il-kumpaniji tal-UE li jservu kemm swieq importanti tal-esportazzjoni kif ukoll is-suq tal-UE. Biex tippromwovi dawn l-iskambji ta' benefiċċju reċiproku, il-Kummissjoni se tkompli tappoġġa u tipparteċipa f'fora multilaterali internazzjonali stabbiliti sewwa tal-politika dwar il-prodotti bhall-**Programm ta' Kollaborazzjoni dwar it-Teknoloġija tat-Tagħmir tal-Użu finali Effiċjenti fl-Użu tal-Enerġija (4E) tal-AIE**⁵⁰ u l-**Inizjattiva għall-Użu ta' Tagħmir u Apparat Supereffiċjenti (SEAD)**⁵¹. Il-kooperazzjoni bilaterali se tintuża wkoll biex tiġi acċellerata l-adozzjoni tal-aqwa Prattiki tal-ekodisinn u tat-tikkettar tal-enerġija fil-pajjiżi shab u biex tissaħħaħ aktar il-konverġenza regolatorja fuq livell globali.

6. KONKLUŻJONI

Il-programm tal-ekodisinn u tat-tikkettar tal-enerġija tal-UE huwa wiehed mill-akbar programmi tal-apparat u li ilu għaddej fid-dinja, li jingrana **s-saħħa tas-suq uniku** fl-UE u barra minnha, għall-benefiċċju tal-konsumaturi, tan-negozji u tal-ambjent.

L-ekodisinn/it-tikkettar tal-enerġija jagħtu **kontribut vitali u li qed jikber għall-oġġettivi tal-Patt Ekoloġiku Ewropew** u tal-pakkett "Lesti għall-mira ta' 55 %" u għall-konsumaturi li qed jiffacċjaw prezzijiet għoljin tal-enerġija li l-kontijiet tagħhom kieku kienu jkunu ferm oġġla: fil-

⁴⁹ Study on Impacts of the EU's Ecodesign and Energy/Tyre Labelling Legislation on Third Jurisdictions, Waide et al, https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/201404_ieel_third_jurisdictions.pdf

⁵⁰ <https://www.iea-4e.org/>

⁵¹ <https://www.superefficient.org/>

livelli tal-prezzijiet attwali, il-politiki eżistenti huma stmati li **jiffrankaw lill-utenti tal-enerġija tal-UE nefqa ta' aktar minn EUR 250 biljun/sena.**

L-investiment fit-twettiq u t-tisħih ta' dan il-programm biex jitqabblu aħjar l-ambizzjonijiet u r-rizorsi huwa wkoll investiment f'**reżiljenza aktar b'saħħitha tal-UE biex tiftah aħjar għall-krizijiet futuri tal-prezzijiet tal-enerġija** u għall-isfidi għas-sigurtà tal-provvista relatati mad-dipendenza tal-UE fuq il-fjuwils fossili importati. Bl-istess mod, l-enfasi dejjem akbar fuq l-effiċjenza tal-materjali, pereżempju r-riċiklabilità, tikkontribwixxi għal **reżiljenza akbar tal-katina tal-provvista fl-UE.**

It-tisħih tal-kooperazzjoni internazzjonali, kemm fil-livell multilaterali kif ukoll f'dak bilaterali, huwa neċessarju biex tiġi aċċellerata l-adozzjoni ta' programmi għall-effiċjenza enerġetika tal-prodotti madwar id-dinja u jista' jgħin ukoll biex tittejjeb il-konverġenza regolatorja għall-benefiċċju tal-UE u tal-pajjiżi shab.

Ir-Registru Ewropew tal-Prodotti għat-Tikkettar tal-Enerġija, EPREL, jipprovdi trasparenza tas-suq mingħajr preċedenti u jiftaħ opportunitajiet godda ta' għoti tas-setgħa lill-konsumaturi tal-UE u ta' involviment magħhom. Se jkun ukoll dejjem aktar **ghodda Prattika biex jiġu operazzjonalizzati l-kondizzjonalitajiet introdotti reċentement dwar il-prestazzjoni tal-prodotti f'politiki oħra tal-UE** (it-tassonomija ekoloġika, l-Akkwist Pubbliku Ekoloġiku skont id-Direttiva dwar l-Effiċjenza Enerġetika, l-inċentivi pubbliċi, id-Direttiva dwar il-VAT).

Dan il-qasam ta' politika għadu jirrappreżenta **potenzjal sostanzjali għat-twassil ta' benefiċċji addizzjonali u kosteffettivi hafna** għall-konsumaturi tal-UE, tnaqqis fit-tniġġis tal-arja, u ffrankar tal-enerġija/CO₂ li altrimenti jista' jkollhom jiġu pprovduti minn politiki oħra fil-livell tal-UE jew f'dak nazzjonali. Madankollu, ir-rieżamijiet f'waqthom tar-regoli eżistenti, l-appoġġ għal applikazzjoni/infurzar korretti, l-iżvilupp tal-EPREL u l-esplorazzjoni tar-regolamentazzjoni ta' prodotti godda relatati mal-enerġija jirrikjedu sforzi sostanzjali.

Għalhekk, fil-kuntest tal-pakkett ta' politika dwar il-prodotti sostenibbli, il-Kummissjoni indikat b'mod ċar il-htieġa li jiżdiedu b'mod sinifikanti r-rizorsi allokatu għall-implimentazzjoni tal-politika tal-ekodisinn bħala parti minn politika aktar ambizzjuża dwar il-prodotti sostenibbli u tistieden lill-Istati Membri biex jagħmlu l-istess fir-rigward tal-isforzi nazzjonali ta' sorveljanza tas-suq.